

NOTULEN VAN DE EXTRA OPENBARE RAADSVERGADERING van 19 november 2015 om 19.30 uur

Voorzitter: H.P. Bakker
Griffier: H.P. Reijsoo

Aanwezige raadsleden: CDA: Van Bruggen, Koster, Rutgers-Swartjes
PvdA: Bolt, Heres, Rus
ChristenUnie: Berghuis, Doesburg, De Jong
VVD: Hoekzema

Tevens aanwezig de collegeleden: Van Dijk, Van de Kolk, De Vries
Afwezig m.k.: Wijnstra

Tevens aanwezig: dhr. P. de Jager, mw. Y. Eijgelaar, mw. A. Heite, fam. J. en G. Stienstra (insprekers bij agendapunt 2.)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter	Opent vergadering, spreekt ambtsgebed uit, heet aanwezigen welkom. Agenda wordt conform vastgesteld, punt 2 en 3 worden gevoegd behandeld. Meldt dat dhr. De Jager, mw. Eijgelaar, mw. Heite en de fam. Stienstra zich voor inspraak hebben gemeld.
------------	---

2. Bespreking Concept-rapport “Meerjarenprogramma (MJP) Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen (AKG) 2016 – 2020” van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG), de heer H. Alders

De Jager	Spreekt in, zie www.bedum.nl .
Eijgelaar	Spreekt in, zie www.bedum.nl .
Voorzitter	Moet raad erop wijzen dat mw. Eijgelaar aan VTH meer toedicht dan waar het bij VTH (Vergunning, Toezicht en Handhaving) om gaat, namelijk vooral om een werkwijze die de 11 a 12 gemeenten zouden moeten volgen om snel en goed onderling afgestemd vergunningen te verlenen. Dat vergt samenwerking met het CVW. Doel is het slechten van bureaucratische hobbels om vergunningen af te geven, dat is de kern van die aanpak en zoals bekend kennen gemeenten verschillende regimes voor bouwvergunningen. Sommige hebben dat bij de Omgevingsdienst Groningen ondergebracht, andere bij de werkorganisatie van DEAL, weer anderen zoals Bedum doen dat zelf, op een klein milieustukje na. Maar het is geenszins zo dat het CVW zelf het beleid bepaalt. Het CVW moet vergunningstechnisch doen wat de raad, de NCG en wie al niet straks beslissen. Dat is het formele kader.
Berghuis	Maar dan zou het betreffende stuk toch ook openbaar kunnen worden?
Voorzitter	Zou daar geen bezwaar tegen hebben, vindt wel dat het stuk openbaar moet worden gemaakt door de producent ervan. Begrijpt de geheimzinnigheid eromheen niet.
Heres	Leest in stuk over uitvoeringskader VTH mbt. MJP van de NCG dat college bevoegd is tot vaststelling van dit stuk en gemeenteraden in dezen geen beslissingsbevoegdheid hebben.
Voorzitter	Dat klopt maar dat komt omdat het gaat om stroomlijning van het vergunningssysteem. Dat is een verantwoordelijkheid van het college maar nogmaals: er worden geen andere vergunningen afgegeven dan waartoe raden of wie dan ook beleidsvormend besluiten. Als dus eenmaal is vastgesteld dat dit de manier van werken is bij bijv. opgaven als preventief versterken, dan moet er ook tempo gemaakt worden en dat doe je door de vergunningsverlening door die verschillende instanties namens de gemeenten onderling op elkaar af te stemmen, dat is de kern van dat stuk en inderdaad ook een bevoegdheid van het college.
Heite	Spreekt in, zie www.bedum.nl - <i>alleen videoregistratie</i>
Stienstra	Spreekt in, zie www.bedum.nl .
Van Bruggen	Dankt insprekers voor hun bijdrage. CDA heeft evenals zij vele vragen. Ervaart verantwoordelijkheid in dezen als zwaarste in zijn raadsperiode, beaamt opm. van mw. Heite dienaangaande. CDA waardeert voortvarendheid waarmee NCG en gemeenten tot concept

MJP zijn gekomen. Afgelopen weken is maar weer gebleken hoe nodig het is de snelheid erin te houden na bijstelling door NAM en KNMI van de contourenkaart, temeer om de verstevigingsopgave te realiseren voordat de gasvoorraad volledig leeggehaald is, met alle gevolgen van dien. Deelt vragen in zienswijze van cluster BWT, geeft de wat het CDA betreft nog open vragen als zienswijze of vragen mee. 1. Hoe kan het CDA er zeker van zijn dat zijn zienswijzen c.q. vragen worden meegenomen in definitieve besluitvorming? 2. Er wordt gesproken over koppelkansen, voorsorteren op morgen; geen tijd te verliezen. Maar: hoeveel tijd is er nog over om te koppelen? Immers, de scholen in gem. Bedum worden binnen 3 jaar verbouwd, verstevigd of afgebroken en herbouwd. CDA heeft tot nu toe steeds begrepen dat er geen tijd is de scholen zo in te richten dat ze op de toekomst zijn voorbereid, al dan niet met kindvoorzieningen e.d. Ziet deze koppelkansen daarom graag concreter terug in het rapport. 3. Het rapport geeft aan dat een geschil binnen een redelijke termijn moet worden opgelost. Ziet graag i.p.v. die nogal ruim gestelde 'redelijke termijn' een harde periode. 4. Onder 4.1 wordt gesproken over risico en prioriteiten bepalen. Zolang er grote onzekerheid heerst wordt dit o.h.a. vertaald naar: het zekere voor het onzekere nemen. De kans op zwaardere bevingen neemt de komende jaren af, maar hoe zeker is dat? Is de vraag of Bedum alle kinderen wel in één keer tijdelijk moet onderbrengen, niet óók heel reëel? 5. Het plan gaat uit van het organiseren van een critical review, wat o.a. wil zeggen dat personen of instituten die van mening zijn dat een onderzoek niet compleet of onvoldoende aandacht besteedt aan bepaalde aspecten, in staat worden gesteld om hun stellingname toe te lichten. Het CDA ziet graag dat deze review direct wordt uitgevoerd om zo een beter en minder eenzijdig beeld te krijgen van de tot nu toe uitgebrachte rapporten. Dit kan van grote invloed zijn op de ingezette lijn van de verstevigingsopgave. Bij het schrijven van het rapport kan beschikt worden over de nieuwste versie van de KNMI-kaart. De contouren zijn daarin aanzienlijk kleiner dan voorheen. Dat is goed nieuws, want dan zit Bedum in een aanzienlijk veiligere omgeving dan voorheen. Echter, hoe verhoudt deze KNMI-kaart zich tot de zware beving bij Hellum? Hoe verhoudt deze KNMI-kaart zich tot de stad Groningen, met een Forum van € 68 mln. extra? Groningen staat niet meer op de kaart. Dit is een plan voor 2016-2020. Gisteren was er de uitspraak van de Raad van State, de gaswinning gaat in 2016 wederom naar beneden tot 27 miljard kuub. Echter is er een grote kans dat de gaswinning ook bij Loppersum na 5 jaar weer wordt opgeschroefd, wellicht tot alle gas uit de bodem is gehaald. Hoe verhoudt zich dit tot de nieuwste versie van de KNMI-kaart? Als aanvulling hierop vraagt het CDA waarom de commissie Nijdam de discutabele KNMI-kaart als uitgangspunt neemt. Waarom stelt de NCG pas in de volgende fase voor om de critical review to te passen? Ook wordt er in het rapport gesteld dat de eventuele omgeving van een versterkt gebouw in één keer meegenomen kan worden in de plannen: dit is veelal een gemeentelijke aangelegenheid, en valt dus veelal voor rekening van de eigen begroting: hoe gaat dat gefinancierd worden? De NCG is heel duidelijk geweest dat alle plusjes van bijvoorbeeld schoolgebouwen voor rekening van de gemeente komen. Hoe ziet de NCG de omgeving van deze objecten dan gefinancierd? Verwijst in dezen graag naar de aangenomen PvdA-motie d.d. 5-11-15. Ziet graag dat NCG opneemt dat ook de plussen worden gefinancierd. Tijdens het opstellen van dit MJP wordt gesproken over 50.000 woningen of gebouwen die verstevigd moeten worden. Worden deze aantallen ingehaald door de recente bijstelling door de NAM van het aantal van 10.000 naar 4.000 woningen? Op basis waarvan komt de NAM tot die bijstelling, CDA vraagt zich dan ook af welk rapport nog klopt. De waardevermeerdering die werd geadviseerd door de cie. Meijer om het vertrouwen van inwoners terug te winnen is door de minister teruggebracht van plm. € 270 mln. naar € 125 mln. Het was immers zo dat iedere eigenaar met meer dan € 1.000,- schade in aanmerking komt voor deze regeling. De NCG gaat de komende maanden in gesprek om de regeling zodanig in te richten dat deze dienstig wordt aan het regisseren van duurzaamheid-Plus. Het CDA vraagt de NCG de regeling in te zetten voor iedere woningeigenaar, zoals de cie. Meijer heeft geadviseerd en was bedoeld om het vertrouwen terug te winnen. De nieuwste versie van de KNMI-kaart zal worden gebruikt om de verste-

	<p>vigingsopgave in te zetten. Het CDA zet dan ook vraagtekens bij de extra € 68 mln. die nodig is voor het Groninger Forum, evenals de vraag hoe de kaart zich verhoudt tot de zware aardbeving bij Hellum; gaat deze kaart ook leidend zijn voor het verstevigingsproject c.q. de -opgave? Is de grootste leverancier van gegevens aan de KNMI-kaart niet de NAM? Biedt deze kaart Bedum wel hulp bij de juiste toekomstbestendige oplossingen? Gaat de NCG niet te selectief om met de aangeleverde gegevens? Onder besluitvormingsproces wordt vermeld 1. inspraak door raden en bestuurlijke stuurgroep. 2. Opstelling van definitief MJP. 3. vaststelling van MJP door colleges van GS en gemeenten. 4. Het MJP wordt voorgelegd aan de minister van economische Zaken, die het plan met de NAM bespreekt maar, nu komt het: 5. De NAM en de minister nemen een definitief besluit voor 1-1-16. Die laatste fase is bijzonder, temeer omdat de Onderzoeksraad voor de Veiligheid heeft geadviseerd de NAM op afstand te zetten: dat advies is niet opgevolgd door de minister. Een slager die zijn eigen vlees keurt is in deze context onwenselijk. Het CDA vindt het wenselijk dat dit advies van de onderzoeksraad alsnog wordt uitgevoerd en dient daartoe een motie in. Het CDA is benieuwd op grond waarvan de 12 burgemeesters de NCG negatief hebben geadviseerd omtrent de uitkoopregeling en heeft tot slot de algemene vraag wat de juiste maatstaf is voor de bepaling van de risico's.</p> <p><u>Motie als bedoeld in artikel 34 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Bedum.</u></p> <p><i>Onderwerp: NAM op afstand bij definitief besluit.</i></p> <p><i>De Raad van de gemeente Bedum, in vergadering bijeen op 19 november 2015;</i></p> <p><i>overwegende dat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - de Onderzoeksraad voor de Veiligheid geconcludeerd heeft in haar rapport "Aardbevingsrisico's in Groningen" ,dat bij de besluitvorming over de winning van aardgas niet zorgvuldig is omgegaan met de veiligheid van de inwoners in relatie tot aardbevingen; - bij de besluitvorming het winnen van gas op de eerste plaats stond; - uit het onderzoek is gebleken dat veiligheid in relatie tot aardbevingen niet van invloed is geweest op de besluitvorming over gaswinning; - dat de veiligheid van bewoners een sterke positie krijgt binnen de besluitvorming; <p><i>is van mening dat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - de minister van Economische Zaken als enige overheidspartij betrokken bij de gaswinning ,verantwoordelijk is voor het behartigen van alle publieke belangen, waar veiligheid er een van is; - het zeer ongewenst is de NAM als uitvoeringsorganisatie , een definitief besluit te laten nemen met de minister van Economische Zaken over het Meerjarenplan van de NCG; <p><i>verzoekt het college om:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - een maximale inspanning te doen om de NAM op afstand te zetten in de laatste fase van het besluitvormingsproces zodat alleen de minister van Economische Zaken haar definitieve besluit neemt; - een afschrift van onderhavige motie te zenden aan de NAM, de Nationaal Coördinator, de Minister van Economische zaken, de leden van de Eerste en Tweede kamer der staten Generaal,het college van Gedeputeerde Staten en aan de colleges van B&W en de gemeenteraden van de twaalf betrokken gemeenten; <p><i>en gaat over tot de orde van de dag.</i></p> <p><i>ingediend door Ate Wijnstra, Rolf van Bruggen, Kristel Swartjes-Rutgers, Paul Koster (CDA-fractie).</i></p>
Heres	<p>Dankt insprekers voor zienswijzen, denkt dat die op onderdelen in lijn met die van PvdA liggen. PvdA-fractie is blij met verschijnen van MJP dat vanuit een overheidspositie, met een procesgerichte aanpak tot stand is gekomen. PvdA is tevreden dat veiligheid en belangen van inwoners van de regio centraal staan, heeft dat zelf ook steeds naar voren gebracht o.a. bij behandeling Begroting '16. PvdA ziet MJP als eerste aanzet tot herstel van vertrouwen, maar vindt op punten aanvulling noodzakelijk en zal daartoe een mede door andere partijen ondertekende motie indienen. Heeft bovendien geconstateerd dat nog veel</p>

moet worden onderzocht c.q. regelingen tot stand moeten komen. Licht motie toe. 1. Gaswinning. Hoewel daarover niets in het MJP staat zijn beide grootheden niet los van elkaar te zien. Is dan ook blij met uitspraak van de Hoge Raad gisteren en dringt bij min. van EZ aan op volledig uitvoering hiervan. Wat betekent de niet-ontvankelijk verklaring van Bedum specifiek voor de gemeente? 2. Vertrouwen in onderzoeken. Deze week deed de NAM een duit in het zakje met een onderzoek inzake de aantallen te verstevigen woningen. PvdA neemt daarvan afstand en deelt het oordeel dat een slager zijn eigen vlees niet behoort te keuren. Hooguit wordt het vlees op een hakblok gelegd. Dergelijke onderzoeken dragen niet bij tot herstel van vertrouwen in m.n. de NAM. PvdA stelt voor de NAM geen inhoudelijke of sturende rol meer te geven in onderzoeken, schadevaststelling en afhandeling daarvan. 3. Enige tijd geleden verscheen de nieuwe PGA-contourenkaart. PvdA vindt dat deze enkel en alleen gebruikt mag worden voor aanwijzing van kernstartgebied en dat er geen koppeling moet worden gemaakt tussen PGA-contouren enerzijds en de diverse regelingen en herstel van gebouwen anderzijds. Vindt dat PGA-contourenkaart uiterlijk begin volgend jaar aan een public review moet worden onderworpen. 4. Belangen van inwoners van Bedum moeten centraal staan, waardevermeerderingsregeling moet ook na 1-1-16 beschikbaar zijn voor allen die gedupeerd zijn door de mijnbouwproblematiek. Juridische positie van inwoners dient d.m.v. rechtsbijstandverzekering te worden versterkt. Bovendien vindt PvdA dat daarvoor een opkoopregeling ingesteld moet worden. 5. Versteving van gebouwen. In de motie heeft de PvdA aandacht gevraagd voor gebouwen waar veel publiek gebruik van maakt, zoals scholen, verzorgingsinstellingen e.d. alsmede voor beeldbepalende en karakteristieke gebouwen en voor de veiligheid van industriële complexen. 6. Financiën. PvdA vraagt nogmaals aandacht voor financiële positie van gemeenten in de regio i.r.t. vernieuwen en verstevigen van o.a. scholen en ruimhartige financiering van de plannen die ten uitvoer moeten worden gebracht. 7. Economie en leefbaarheid. Tevens verzoekt PvdA in haar motie uitwerking te geven aan plannen voor investeren in de economie en leefbaarheid en maatregelen o.h.g.v. energiebesparing en vernieuwing van het gebied. PvdA vraagt om een meer uitgewerkte en concretere uitwerking, één en ander neer te leggen in een meerjarenprogramma, en ook speciale aandacht voor inwoners van de gemeente Bedum en de regio die op grote afstand staan tot de arbeidsmarkt. Middels de economische impulsen, waarvan in het MJP sprake is, kunnen zij betere kansen krijgen. Voor hen moeten goede maatregelen worden getroffen die helder in het MJP moeten worden verwoord. 8. Garantierегeling huiseigenaren. PvdA vraagt speciale aandacht voor huiseigenaren in gem. Bedum. Fractie maakt zich zorgen over hun positie. Huiseigenaren mogen wat PvdA betreft niet worden gedwongen te investeren in goed schadeherstel. Vindt dan ook dat huiseigenaren een stevige positie moeten krijgen. Inwoners van Bedum moeten een zelfde positie hebben als Nederlanders die geen last hebben van aardbevingen. Met Groninger Bodem Beweging is PvdA het volstrekt eens dat dit beter geregeld moet worden in het MJP door middel van een goede garantierегeling voor huiseigenaren. Het risico op waardeverlies ten gevolge van aardbevingen dient weggehaald te worden bij de bewoners. Een dergelijke regeling geeft de huiseigenaren de broodnodige rust en draagt bij tot herstel van vertrouwen, helpt positie van Noord-Groningen als vestigingsregio te versterken, brengt de woningmarkt weer op gang en helpt verpaupering van de regio voorkomen. Tot zover nadere toelichting op motie van PvdA. Zienswijzen van cluster BWT en reactie van G-11 gemeenten kan de PvdA-fractie onderschrijven, deze sluiten op onderdelen perfect aan bij genoemde motie. Nog enkele opmerkingen en vragen. Bij de stukken zat een poster betreffende prioriteitenprojecten in gem. Bedum. PvdA heeft geen bezwaar tegen zo'n poster maar wil college in overweging geven (enkele) gebruikte aandachtspunten bij het plaatje van de scholen te heroverwegen c.q. achterwege te laten. Gisteren kwam er nog de verheugende mail van de werkgroep HOO! Onderdendam. PvdA betreurt het dat raad zo laat kennis heeft kunnen nemen van startnotitie maar begrijpt vertrouwelijk karakter daarvan waardoor er niet op ingegaan kan worden. Het betreft naar verluidt een pilot uit de tekst van het MJP. Wordt deze pilot uitgevoerd in het kader van "Heft in eigen hand"? In voor-

traject konden fracties technische vragen indienen, daarvan heeft PvdA gebruik gemaakt, toch zijn ze blijkbaar niet bij NCG terechtgekomen. PvdA legt een enkele vraag dan nu graag voor aan college. 1. In Q & A-document wordt melding gemaakt van informatiebijeenkomsten; organiseert cluster BWT ook nog een avond voor inwoners van de betrokken gemeenten? 2. Wanneer worden de huizen en gebouwen in de gemeente Bedum aangepakt? 3. In MJP staat dat de NCG vanaf 1-1-16 de afhandeling van “complexe” schade gaat behandelen. Wanneer worden de oude gevallen, zoals in de gemeente Bedum (De Haan, Onderdendam en Meuleman Bedum) afgehandeld? 4. Op pag. 29 van MJP staat dat de afgelopen tijd veel afzonderlijke objecten zijn geïnspecteerd. Daarbij hebben gemeenten een eerste inventarisatie gemaakt van objecten, die niet aan de norm voldoen. Is er ook in de gem. Bedum zo'n lijst opgesteld, zo ja kan de raad daarover beschikken? 5. In par. 4.6 van MJP staan 2 actiepunten inzake achterstallig onderhoud, waarbij wordt verwezen naar verscherping en handhaving i.h.k.v. VTH. Heeft dit personele consequenties voor gem. Bedum? PvdA is van mening dat versteviging of nieuwbouw in hele periode '16-'25 onder dezelfde condities en voorwaarden dient te geschieden en innovaties niet in de weg mag staan, m.a.w. de condities mogen wel beter worden maar niet verslechteren. Tot slot wil de PvdA allen die hebben bijgedragen aan MJP respect en dank overbrengen, met name ook bestuurders en medewerkers van gem. Bedum. In vrij korte tijd is veel aan het papier toevertrouwd; nu moet men echt aan het werk. PvdA rekent daarbij op volledige steun van allen die uitwerking van MJP van het eerste tot het laatste moment mogelijk moeten maken.

Motie als bedoeld in artikel 34 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Bedum

Onderwerp: concept Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen 2015-2016

De raad van de gemeente Bedum, in vergadering bijeen op 19 november 2015;

overwegende dat:

- de schade als gevolg van gaswinning in grote delen van Groningen groot is;
- er sinds 2012 meer dan 50.000 schademeldingen zijn ingediend;
- huizen, scholen, zorginstellingen, bedrijven en monumenten geschaad zijn;
- ook het vertrouwen van inwoners zeer ernstig geschaad is;

constaterende dat:

- het concept Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen 2015-2025 een eerste stap is op weg naar herstel van vertrouwen;
- voor herstel van vertrouwen meer nodig is;

is van mening dat:

- de gaswinning fors verminderd dient te worden;
- alle mijnbouwschade erkend moet worden en de bewijslast spoedig moet worden omgekeerd;
- de NAM geen inhoudelijke en sturende rol dient te hebben in onderzoeken, schadevaststelling, schadeafhandeling en in de laatste fase van het besluitvormingsproces;
- het vertrouwen in onderzoek dient te worden hersteld, door onderzoek onafhankelijker te maken en gebruik te maken van de best mogelijke middelen en technieken;
- de PGA- c.q. KNMI-contourenkaart enkel gebruikt dient te worden voor het aanwijzen van het kern(start)gebied;
- er nu geen koppeling dient te worden gemaakt tussen PGA-contourenkaart enerzijds en de verschillende regelingen en het herstel van gebouwen, zoals scholen en zorginstellingen anderzijds;
- uiterlijk begin 2016 moet worden voorzien in een publical review van de PGA-contourenkaart;
- de waardevermeerderingsregeling ook na 1 januari 2016 beschikbaar dient te zijn voor alle inwoners;
- de juridische positie van de inwoners dient te worden versterkt door middel van een rechtsbijstandsverzekering;
- er zo snel mogelijk moet worden gezorgd voor een oplossing voor de onveiligheid van scholen en zorginstellingen in het gehele gebied, waarbij maximale veiligheid voorop staat;
- bij de plannen voor herstel en versteviging nadrukkelijk aandacht dient te zijn voor beeldbepalende en karakteristieke gebouwen zonder beschermde status en moet meer gebouwd erfgoed in de gemeente Bedum worden

	<p>voorgedragen voor de monumentenstatus;</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor 1 januari 2016 moet er duidelijkheid zijn over de veiligheid van industriële complexen, de eisen aan nieuwe vestiging en eventueel te nemen noodzakelijke maatregelen; - de plannen voor het investeren in de economie en leefbaarheid en maatregelen op het gebied van energiebesparing en vernieuwing moeten meer uitgewerkt en concreet worden opgenomen in het meerjarenprogramma; - in ruimhartige financiering voor de plannen van de Nationaal Coördinator Groningen dient te worden voorzien, zodat de noodzakelijke investeringen in herstel evenals in de economie en leefbaarheid en maatregelen op het gebied van energiebesparing en vernieuwing in het gebied en de waardevermeerderingsregeling kunnen worden gedaan; - de NAM ook kosten dient te vergoeden, die voortvloeien uit de versterkingsopgave zoals het doorvoeren van energiebesparende maatregelen, de aanpak van de openbare ruimte als ook het toekomstbestendig maken van de scholen; - de lasten, zoals de kosten voor het vernieuwen en verstevigen van scholen, mogen niet worden afgewenteld op gemeenten; <p>roept het college op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bovenstaande standpunten van de gemeenteraad van Bedum kenbaar te maken bij alle relevante partijen, zoals de betrokken ministers, de leden van de Tweede Kamer, de Nationaal Coördinator Groningen, het college van Gedeputeerde Staten van Groningen, de leden van de Provinciale Staten van Groningen, de gemeenteraden en besturen van alle betrokken gemeenten en de NAM; - en alles in het werk te stellen, dat deze standpunten worden overgenomen en opgenomen in het meerjarenprogramma; <p>en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Ondertekend door Rolf van Bruggen (fractie CDA), Jan Berghuis (fractie CU), Maria Bolt (fractie PvdA) en Klaas Hoekzema (fractie VVD).</p>
Voorzitter	Motie is voldoende ondertekend en daarmee onderwerp van de beraadslaging.
Berghuis	<p>Dankt sprekers hartelijk voor hun bijdragen. Merkt op dat vele vragen van dhr. Jager zullen worden meegenomen bij behandeling van raadsvoorstel inzake scholen op 10-12 a.s. NCG Alders moet een eind maken aan jarenlang slepende aardbevingsellende a.g.v. aardgaswinning die de veiligheid van tienduizenden inwoners in prov. Groningen bedreigt. Dat veiligheid bij gaswinning voor inwoners in het geding is werd al langer geroepen maar pas in april door regering toegegeven. Excuses van minister en NAM kreeg men er gratis bij. Weliswaar nam minister in gasbesluit van juni jl. enig gas terug maar niet zoveel als deskundigen wenselijk of noodzakelijk achtten en dus moest Raad van State zich hierover gisteren uitspreken. Die floot de minister hard terug. De minister heeft ten onrechte de risico's van aardbevingen te laag ingeschat en schoot daarmee naar oordeel van oogste rechter tekort in zorgplicht voor veiligheid van de Groningers. Eerder al concludeerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) dat jarenlang niet de veiligheid van de Groningers maar het belang van de gaswinning voorop stond. Het is bijzonder triest dat gedupeerden van gaswinning telkens hun gelijk moeten bevechten en afdwingen bij onafhankelijke instanties als OvV en rechters. Las met instemming vandaag het commentaar "dat het de hoogste tijd is dat het hardleerse kabinet nu eindelijk eens de bakens verzet en veiligheid van de eigen burgers weer op de eerste plaats zet". Dhr. Alders lijkt eerste stap daartoe lijkt te hebben gezet met zinsnede in MJP dat het belang van de inwoners centraal wordt gesteld. Dit geeft vertrouwen maar of het vertrouwen kan worden teruggewonnen moet nog blijken. Het gaat natuurlijk om daden en zoals bekend komt vertrouwen te voet en gaat het te paard. Uit 274 pagina's dikke conceptrapport blijkt hoe groot en uiteenlopend de problemen zijn voor de inwoners in dit gebied en op welke manier de gevolgen van de aardbevingen in de prov. Groningen moeten worden aangepakt. Daarnaast is er aandacht voor herstel, voor versterking en veiligheid van gebouwen en komen aspecten als leefbaarheid en duurzaamheid aan bod evenals versterking van de regionale economie en behoud van de Groninger identiteit. Niet alles is even uitputtend beschreven. Het aardbevingsdossier is zeer complex en de (financiële) belangen van betrokkenen (inwoners, NAM en Rijksoverheid) zijn zeer groot. Ondanks dat het Rijk voor volgend jaar € 5 miljard zegt te willen vrij maken voor lastenverlichting van haar burgers, valt allerminst uit te sluiten dat Groningen later (als het geld</p>

	<p>op is) opnieuw wordt afgescheept in plaats van ruimhartig schadeloos gesteld. Dit vraagt voordurende alertheid, CU-fractie be kroop bij voorbereiding en lezing van stukken in dit verband een gevoel van onmacht. Snelheid van handelen is uiteraard prima. Daarom heeft CU waardering voor snel gereedkomen van MJP, al op 4-11 j.l. Maar bij bestudering van het MJP moeten ook weer nieuwe tussentijdse rapporten en zienswijzen van organisaties en instellingen en ter zake deskundige personen worden betrokken met hun eigen, vaak andere visies en conclusies. Wie het in dezen bij het rechte eind heeft mag het zeggen. Maar omdat voor eind dit jaar de betrokken overheden moeten besluiten over de eindversie van het MJP-rapport en de uitvoering op 1-1-16 moet starten is het belangrijk dat er nu stappen worden gezet. Nu, ruim 2 weken na verschijning van het MJP-rapport mag de raad van Bedum er iets van vinden en ook reageren op de zienswijze op het MJP van het cluster BWT d.d. 12-11 j.l.. Aan die zienswijze ligt voor de gem. Bedum de al bekende Leefbaarheidsvisie Bedum ten grondslag. CU heeft grote waardering voor voorbereidend werk dat in korte tijd is gerealiseerd mbt MJP; is blij dat inwoners van aardbevingsgebied en hun belangen nu wél centraal worden gesteld; ziet uitvoering van concept-MJP vooral als goede eerste aanzet en voorgenomen werkwijze ‘van binnen naar buiten’ als logisch. Naast zaken die college benoemt in zienswijze op concept MJP voor cluster BWT vraagt CU bijzondere aandacht voor het volgende: 1. dat hoewel Bedum niet in het directe kerngebied ligt, projecten die juist vanwege de aardbevingen zijn opgestart, niet mogen stagneren; denkt in dit verband bijv. aan versterking van Jarinowoningen, het dorp Onderdam als pilot en last but not least de transitie van scholen in de gem. Bedum. 2. dat Bedum in meest recente PGA contourenkaart buiten kerngebied valt en eveneens buiten de daaromheen liggende contour. Doordat PGA contour onder de 0.2 valt hoort Bedum niet meer bij het kerngebied. CU betwijfelt gedane metingen niet maar acht het gelet op grote aantal en ernst van de schadegevallen onbestaanbaar dat Bedum op de achtergrond raakt qua prioritering. Daarnaast benoemt dhr. Alders dat de regeling waardevermeerdering in de toekomst collectief gebruikt kan worden voor verduurzaming binnen de 0.2 contour. CU vindt dat lusten en lasten beter verdeeld moeten worden gelet op de hoeveelheid last die de inwoners van Bedum hebben. 3. dat CU ervoor pleit om uiteraard voor rekening van de NAM de beeldbepalende panden en straten in kaart te brengen zodat de karakteristieke identiteit van de mooie Bedumer dorpen behouden blijft. Bij gebouwen bestaat de kans dat zij bij enkelvoudige afweging t.a.v. kosten voor versterking of nieuwbouw afgezet tegen hun economische waarde zouden kunnen verdwijnen. CU nodigt college uit aad te dienen met notitie hoe hier mee om te gaan. 4. CU vindt coördinatie m.b.t. de informatie gewenst, er heerst op dit punt nu wildgroei. Rapporten verschijnen op de meest onverwachte tijdstippen en schaden zo het vertrouwen van inwoners van Bedum. 5. CU vindt dat er bij het bevoegde gezag kennis en informatie beschikbaar moet zijn van afgehandelde (en lopende) schadedossiers op adresniveau, transparantie die vergelijkbaar is als op het gebied van bodeminformatie. 6. Uitvoering van MJP kan onmogelijk slagen zonder goede tijdsplanning en helder financieel plaatje. Die ontbreken nu nog. Voor alle duidelijkheid, de bekostiging van alle gedupeerden dient in de optiek van de CU ruimhartig van NAM c.q. de Rijksoverheid te komen.</p>
Hoekzema	<p>Dankt insprekers voor bijdrage. Zal niet in herhaling vervallen t.o.v. bijdragen collega fracties. Resterende opmerkingen. Welke kans heeft zinsnede dat het in Groningen even veilig wordt als elders? Uit omvang MJP blijkt dat ook opstellers MJP door de bomen het bos niet meer zien, had niet de moeite genomen 50 goede vragen op te stellen als hij geweten had dat die onbeantwoord zouden blijven "door tijdgebrek". Uitspraak van Raad van State is stap in goede richting. VVD is blij met voorlopige voorziening die Raad van State getroffen heeft. Is blij dat gaswinning van eerst 53,9 via 42,4 en 30 nu naar 27 BCM gaat is stap in goede richting: bijna een halvering in 3 jaar tijd. Weet dat er in 2016 voor een ander systeem gekozen gaat worden: het Groninger gas wordt ofwel aanvullend op import, of een basis onder import. Verwacht dat gaswinning uit Groninger veld nog verder omlaag kan en denkt ook dat dat moet. Rekent erop dat er steun komt in Den Haag voor meer import en minder gasinkomsten. Voor VVD heeft risico op zwaardere beving altijd het</p>

	<p>zwaarst gewogen. Gaswinning en seismiciteit hebben met elkaar te maken, zo geeft ook de rechter aan. Volgens VVD betekent dit dat het risico nu kleiner wordt. Dat is voor de Groningers van groot belang. In zijn uitspraak geeft bestuursrechter aan van mening te zijn dat motivering van ministerie om uit te gaan van koudste winter niet juist is. Voor veiligheid en leveringszekerheid kan men uitgaan van een gemiddelde winter, waarvoor 27 BCM voldoende is - aldus de rechter. Mocht extreme kou nopen tot meer gaswinning dan kan dat alsnog. Tevens zegt bestuursrechter dat de Groningers meer risico lopen dan bijv. mensen in het rivierengebied. Ook dat is reden om winning te verlagen naar 27 BCM. Bestuursrechter zag o.g.v. Rechten van de Mens en het algemeen belang geen reden om de gaswinning geheel te beletten, heeft bezwaren van partijen o.g.v. Milieu en Natuurbeschermingswet alle afgewezen en vindt onderzoeken, berekeningen en uitgangspunten van leveringszekerheid die gebruikt zijn aanvaardbaar. Ook is het goed dat een nader onderzoek leidend moet zijn voor aanwijzing van een tijdelijk winningsgebied. Tot slot is er aangegeven dat er, tenzij het niet anders kan, niet uit de putten bij Loppersum gewonnen mag worden en dat gaswinning na 2016 alleen met een instemmingsbesluit doorgang kan vinden.</p>
<p>Voorzitter</p>	<p>Reageert namens college op bijdragen van fracties, die zich vanavond hebben uitgesproken over concept MJP voor een AKG van dhr. Alders. In verlengde hiervan ligt het leefbaarheidsplan voor Bedum. Die beoordeling, zo gaven vrijwel alle fracties mee, is lastig: het gaat om heel veel tekst in enkele weken, soms dagen. De raad goed proevend, overheerst toch het gevoel dat er nu houvast is en de opgave globaal en in samenhang in beeld is, hoewel nog steeds niet alles bekend is, en dat hiermee de koers te bepalen valt, hoewel op hoofdlijnen en nog steeds met vragen, en dat in de regelingen en aanpak de positie en het belang van de Groningers zelf tot vertrekpunt is genomen, hoewel dat niet door iedereen zo wordt gezien, en dat men nu samen, als NCG en overheidspartijen, de schouders eronder moet zetten. Dit gebeurt langs vier sporen. 1. Vergroting veiligheid en preventieve versterking van gebouwen - waar hij i.h.k.v. de omvang van de gaswinning op terugkomt. 2. Verbetering van regelingen zoals voor schade en voor het pluspakket of het waardevermeerderingspakket. 3. Uiteraard ook verbetering van de leefbaarheid, als onderdeel van een andere verdeling van de lusten en lasten voor de Groningers a.g.v. de gaswinning. 4. Datzelfde geldt ook voor het economisch perspectief in deze regio. Eigenlijk zijn deze sporen de concretisering van de voorstellen van de commissie Meijer; maar helaas heeft de minister in de tussentijd daar toch wel wat onsjes van afgedaan. Een voorbeeld van die koers en die vragen - waar de fracties zelf ook allerlei opmerkingen over hebben gemaakt - is de nieuwe contourenkaart van het KNMI. Die bevestigt - in de kern samengevat - het epicentrum in Loppersum, met aflopende grondversnellingen eromheen. Ziet dat vooral als steun voor de aanpak die Alders bepleit, namelijk van binnen naar buiten: je moet in elk geval beginnen met de zgn. <i>no regret</i> maatregelen. Er moet hoe dan ook in dat epicentrum worden begonnen. Die kaart geeft ook aan dat de grondversnellingen in Bedum, maar ook in Winsum, de Marne en de stad, fors lager zijn dan eerder werd verondersteld, grofweg tussen de 0,12 en 0,20 PGA. Je zou kunnen zeggen dat er in Bedum dus sprake is van minder risico's, en het daarmee minder onveilig is dan eerder werd aangenomen. Maar er komt ook steeds meer informatie - recentelijk de tussenresultaten van de NAM; noemt het bewust zo omdat het niet een nieuwe contourenkaart is, zo zegt hij in de richting van sommigen - beschikbaar die naar hij hoopt en verwacht die tendens zal onderbouwen. die tussenresultaten zijn niet alleen een zaak van de NAM, daarvoor zijn er wereldwijd vele deskundigen geraadpleegd. Dat blijft voorlopig lastig, want die nieuwe contourenkaart - die de basis legt voor het meten van de dreiging- is nog niet vertaald in herijking van de veiligheidsrisico's. Heeft de Veiligheidsregio gevraagd wat die nieuwe contourenkaart nu betekent voor het meten van de veiligheidsrisico's en de aanpak die de VR daar op moet baseren; een antwoord daarop is er nog niet. De commissie Meijdam gaat nu wel uit van de 10⁵-norm en zegt daarmee dat zij voor nieuwbouw en bestaande bouw uitgaat van een gelijk risico met de rest van Nederland, en minister Kamp heeft gemeld dat hij dat uitgangspunt zal overnemen, maar de nieuwe NPR, de bouwrichtlijnen voor al die verschillende kaarten en gegevens, is er</p>

nog niet. Men moet het dus nog steeds doen met de “groene NPR”. Heeft al gezegd dat die nieuwe gegevens van de NAM - en zo zegt de NAM het zelf ook - een tussenstand is die nu voor toetsing en controle wordt aangeboden. Daar is de uitspraak van de Raad van State nu bij gekomen. Die uitspraak legt nadrukkelijk een koppeling tussen veiligheid, omvang van de gaswinning en de opgave inzake preventieve versterking. Ziet die uitspraak vooral als een bevestiging van die koppeling tussen gaswinning en veiligheid in combinatie met bouwkundige versterking. Het een kan niet los van het ander worden gezien. Het zijn allemaal elementen op weg naar het oordeel van het SodM, de onafhankelijke inspectie die de minister advies zal geven, en dat alles is dan de grondslag voor het winningsplan 2016. In die volgorde en op inhoud moeten die zaken worden beschouwd. En dat is al lastig genoeg, zoals een aantal fracties ook zeiden; dit is het zwaarste dossier, misschien niet ~ ooit maar in elk geval wel voor deze periode en nog voor vele jaren hierna. Heeft het eerder naar collega’s ook wel een bedrukkend dossier genoemd: door de impact, door de berg aan onderzoeken maar ook tegenstrijdigheden daarin, ook door de zorgen bij de inwoners, en ook, zoals de CU dat noemde en hij zich kan voorstellen, door een gevoel van onmacht. Soms lijkt er inderdaad sprake van wildgroei in rapporten en opvattingen; dat verhoogt het risico dat je door de bomen het bos niet meer ziet alsmede de kans op “cherry-picking”: iedereen haalt uit de rapporten wat hij belangrijk vindt om zijn eigen redenering kracht bij te zetten. Het moet hem dan toch van het hart dat men bij die onmacht en al die rapporten niets opschiet met het politieke gekrakeel over aantallen te verstevigen gebouwen – heeft dat eerder al gezegd toen dat onderwerp hier in de raad was. Datzelfde geldt eigenlijk ook voor de slager die zijn eigen vlees keurt. Begrijpt de achterdocht richting de NAM goed maar de suggestie dat NAM en EZ samen besluiten is onjuist. De verantwoordelijke voor de gaswinning is de minister van EZ. Hij kan aan die vergunning voorwaarden verbinden, ook met financiële consequenties. Dan ligt overleg tussen vergunningverlener en vergunninghouder voor de hand. Dat was ook te zien bij de akkoorden 1 en 2 die de Groningse overheden met EZ hebben gesloten en uiteindelijk, na overleg tussen EZ en de NAM heeft de NAM gezegd dat zij zich daarbij neerlegt c.q. zich daarmee kan verenigen. Dat is de formele positiebepaling. Reageert daarmee ook alvast op de motie van het CDA, die uitgaat van een onjuiste veronderstelling en die hij daarmee overbodig acht. Uiteindelijk is begin januari - de fracties hebben daar ook op aangedrongen - als er allemaal rapporten en onderzoeksresultaten liggen, een goed tijdstip voor de voorgestelde critical review. Niet eerder, want dan ontbreken nog een aantal belangrijke schakels die nodig zijn voor een kritische beoordeling van het totale beeld. Pas in die samenhang en in combinatie met inzicht in de sterkte van individuele gebouwen - dat beperkt zich niet, zegt hij met nadruk, tot alleen maar het epicentrum of de gemeente Loppersum - kunnen concrete conclusies worden getrokken. Blijft om die reden weg bij het noemen van aantallen te versterken gebouwen; dat doet de NCG ook, vindt dat heel verstandig. Er is geen enkel verschil van mening over het feit dat je in Loppersum moet beginnen; maar ook - en sommige fracties hebben dat ook gezegd - dat je de risico’s in de schillen eromheen moet weten en daarnaar handelen. Zo'n aanpak voorkomt of beperkt ook een discussie over aantallen gebouwen of de waarde van rapporten, zonder de samenhang te kennen. In de net genoemde opbouw en samenhang moeten de risico’s worden bepaald en de daarbij passende maatregelen worden genomen. Al die gegevens en rapporten komen eigenlijk bij elkaar en worden concreet, als opnieuw een huis, deze week in de Grotestraat, in de stutten wordt gezet. Nauwelijks bekomen van de schrik banjeren vreemden door je huis en moet je tijdelijk elders je heil zoeken. Dat is tot tevredenheid gelukt, zo bleek hem bij bezoek, maar de schrik en de vragen zijn er niet minder om. En juist die vragen - waarbij het heel concreet om de veiligheid in je huis gaat, en om preventieve versterking en schadeherstel - moeten zo snel mogelijk van een antwoord worden voorzien, niet alleen voor dit gezin maar ook in het algemeen. Moet dan helaas vaststellen dat gegevens over schadegevallen en inspecties door de NAM of het CVW nog steeds niet worden afgegeven, op grond van een volstrekt misplaatst beroep op de privacy. Hierdoor kunnen gemeenten dat niet als input gebruiken voor de aanpak van gebou-

wen en de prioritering ervan. Zo bezien is het verwijt naar het gemeentelijk bouw- en woningtoezicht toch wel een stevige vorm van van je afkijken. En was het niet tot beleid verheven dat de overheid op dat terrein eigenlijk maar weinig had te zoeken; het vertrouwen in burgers en de markt - zo was toen de lijn in Den Haag - was onbegrensd. Stelt tenslotte in dit kader vast dat de samenhang tussen de effecten van bevingen, bodemdaling en waterpeilbeïnvloeding – een punt dat door Bedum steeds is ingebracht - ook door de NCG is opgepakt. Dat is goed vanwege de effecten op gebouwen, maar ook, gemeentelijk gezien, met het oog op kades en walkanten en de financiële effecten die dat kan hebben. Dat alles neemt niet weg dat men aan de slag moet: in elk geval met bevingbestendige nieuwbouw, zoals eerder gezegd zonder vertraging en zonder lange procedures, en ook aan de slag met inspecties van gebouwen, publieksgebouwen als o.a. scholen, en woningen. De gemeente kan het zich gewoon niet veroorloven te wachten tot de laatste wetenschappelijke onderbouwing er is. Zoals bekend zijn er foto's van de schoolgebouwen genomen, het plan van aanpak komt binnenkort in deze raad; in zo'n omvangrijk traject passen in elk geval niet veranderingen van de spelregels tijdens de wedstrijd en evenmin - daar is een motie over ingediend - een forse nota die bij de gemeente wordt neergelegd. Dat geldt temeer omdat er ook andere kosten zijn, zoals de ambtelijke inzet, kosten van de WOZ, waarvan in de akkoorden is afgesproken dat die niet voor rekening van de gemeenten blijven maar waarbij de betaling of concrete belofte daartoe nog steeds achterwege blijft. En dan zijn er nog andere onzekerheden die het gevolg zijn van, of samenhangen met, de gevolgen van de aardbevingen. Noemde al het voorbeeld van de kademuren, maar mogelijk ook onderdelen van de duurzaamheid: "nul op de meter". De NCG maakt komende weken een voorlopige begroting die half december in het kabinet aan de orde komt. Dat is ook een van de belangrijkste redenen waarom deze stukken met stoom en kokend water zijn opgesteld en moeten worden behandeld. Wat het college betreft is dat de lakmoesproef voor den Haag, zowel voor de ministers (meervoud!) als de Kamer. Want soms lijkt het erop alsof het onderwerp van de gaswinning en alle effecten daarvan al weer van de agenda in Den Haag is verdwenen en plaats heeft gemaakt voor nieuwe wanen van de dag. Ziet dat bijv. terug in de actuele discussie in Den Haag over de € 5 mrd. die over is; de politieke partijen komen er niet uit. Zou zeggen: doe er maar 1 van naar Groningen! In zo'n luxe discussie past in elk geval geen krenterigheid en vertraging, en dat ziet men nu wel als het gaat om uitbetalen wat is beloofd. Noemt dan bij wijze van voorbeeld in navolging van fracties, de waardevermeerderingsregeling voor alle Groningers in de aardbevingsgemeenten en de extra kosten van gemeenten op diverse terreinen zoals WOZ, extra inzet, schoolgebouwen, infrastructuur en duurzaamheid. Sluit zich in die zin aan bij de verzuchting van de CU dat de gemeente overal achteraan moet, haar gelijk elke keer moet bevechten of zelfs afdwingen. Enige generositeit bij de inlossing van de schuld aan de Groningers zou Den Haag niet misstaan. Heeft het al vaker gezegd: we moeten aan de slag; we moeten de lusten en lasten van de gaswinning anders en beter verdelen. Dat is beloofd en dat moeten we waar maken; alleen zo herstellen we het vertrouwen van de Groningers. Gaat nu in op vragen en opmerkingen die door fracties en insprekers op tafel zijn gelegd, te beginnen met de opkoopregeling. De meeste collega burgemeesters waren boos over die passage in de 274 pags. van Alders waarin stond dat de burgemeesters niet voor een opkoopregeling zijn als in Moerdijk. Is daar zelf allerminst op tegen maar het gaat niet om een simpel ja of nee, voor of tegen. In Moerdijk is gebleken - en daarom vindt hij de regeling op zich aantrekkelijk - dat de overheid een bodem legt voor vertrek, of houvast biedt als je je gevangen voelt in je eigen woning, maar tegelijkertijd is te constateren dat daarvan nauwelijks gebruik wordt gemaakt. De vraag is nu of je zo'n regeling ook zondermeer kunt toepassen op een veel groter gebied dan één enkel dorp in Brabant. Die vraag is niet met een simpel ja of nee te beantwoorden; zeker niet nu de consequenties daarvan niet goed bekend zijn. De waarde van onroerend goed speelt niet alleen bij deze regeling een essentiële rol. Dat element ziet men terugkomen bij de WOZ, maar ook in een aantal uitspraken van de rechter in eerste aanleg. Zo kan een beeld of een ontwikkeling alle kanten op vliegen. En dat kan niet, dat is

	<p>onverantwoord, vanwege de mogelijke consequenties naar de woningmarkt: want de vraag is of een dergelijke maatregel krimp en leegstand nu versterkt, of dat het een stimulans zal blijken te zijn om met nog meer plezier in Groningen te blijven of te gaan wonen. En de financiële effecten kunnen zeer groot zijn, ook voor bewoners. En als je die rechterlijke uitspraken van WAG en Eemsmond telt bij die mogelijke Moerdijkregeling moet je haast zeggen dat je niet een keuze voor A kunt maken als B en C ook nog tot de mogelijkheden zouden kunnen gaan behoren. Beschouwt daarom de toepassing van de regeling die Alders nu voorstelt voor enkele specifiek omschreven situaties, als een goed begin. Een aantal sprekers hebben de contourenkaart, de commissie Meijdam en de NPR aan de orde gesteld, met name de vertaling ervan naar de praktijk, en zeker de nieuwbouw. Heeft eerder met de raad gedeeld dat in een economisch kwetsbaar gebied nieuwbouwprojecten geen enkele vertraging mogen oplopen door gedoe rond bevingsbestendige maatregelen. Heeft dat nog gezegd in de raadscommissie van 15-6-15. Dus moet je doorpakken, zeker weten dat je de goede versterkingsmaatregelen neemt en dat die ook worden vergoed. Daarin passen wat hem betreft ook de afspraken die rond het Forum in de stad zijn gemaakt, zo zegt hij richting het CDA. Maar - voelt daarin wel mee met het CDA - dat het dan niet zo kan zijn dat in het tussenliggende gebied ten opzichte van het episch centrum – heeft het dan over Bedum - een fors prijskaartje bij de gemeente wordt neergelegd, zoals bijv. bij schoolgebouwen dreigt te gebeuren. Die aanpak en voorstellen rond schoolgebouwen zullen de raad zo spoedig mogelijk worden voorgelegd, inclusief de koppelkansen en de omvang van de tijdelijke huisvesting. Heeft al gezegd dat allerlei gegevens en kaarten de aanpak van binnen naar buiten ondersteunen; voegt daaraan toe dat nieuwbouw in het G12-gebied geen strobreed in de weg moet worden gelegd. Heeft al eens gezegd dat je beter achteraf kunt zeggen dat een project met een tandje minder aan preventieve maatregelen toegekund had dan, als het klaar en in gebruik is, spijt hebben dat je geen of onvoldoende preventieve maatregelen hebt genomen. De PvdA citeert een medium dat zegt dat overheden niet ontvankelijk zijn verklaard, maar dat is larienkoek. Gaat zich nu niet te buiten aan een juridische exegetische hoe het precies zit met die ontvankelijkheid, men leze de uitspraak van de Raad van State daar zelf maar op na; maar de conclusie is glashelder dat in zijn algemeenheid de overheidspartijen die beroep hebben aangetekend ontvankelijk zijn geweest in hun beroep. Verder vroeg de PvdA nog naar de VTH en de personele consequenties. Die zullen er zijn, kan echter nog niet zeggen, welke. Want simpelweg: als je het vergunningensysteem voor bouwvergunningen en wat er al niet komt kijken bij wat tegenwoordig omgevingsvergunningen heet, moet stroomlijnen en geen dubbel werk wilt gaan doen, dan moet je de manier van werken tussen de omgevingsdienst Groningen, de club van DEAL en de gemeenten die het in eigen beheer en in eigen hand doen, op elkaar afstemmen. De VVD heeft vraagtekens bij de opmerking "even veilig als elders"; dat is voorlopig wel het uitgangspunt, heeft al verwezen naar de commissie Meijdam en gaat ervan uit dat dat ook in de bouwrichtlijnen terugkomt. Constateert dat de wethouders vanuit hun portefeuilles geen aanvullingen hebben. Wil dan tenslotte nog iets opmerken over de motie die de fracties gezamenlijk willen gaan indienen. Heeft eerder bij een soortgelijke motie vanuit de gemeente Loppersum, die werd uitgestrooid over het hele gebied, gezegd dat het college eensgezindheid belangrijker vindt dan de exacte nuanceringspunten op de verschillende punten in de motie. Zou met de raad willen vermijden om punt voor punt bij langs te lopen of de motie zo moet zijn als zij nu voorligt. Wil wel laten weten dat hij bij een aantal van die onderdelen kanttekeningen heeft, maar vindt nogmaals de eensgezindheid van het signaal belangrijker dan de nuances op onderdelen, en in de meeste zaken kan het college zich ook prima vinden. Geeft dat de fracties mee bij hun beoordeling in tweede termijn, die nu kan starten.</p>
Van Bruggen	Geeft aan dat het CDA toch wel behoefte heeft aan 10 minuten schorsing.
Voorzitter	Schorst vergadering om 21.00 uur en heropent deze om 21.10 uur. Merkt op dat insprekers gelegenheid zouden hebben gehad aan te geven of zij zich op onderdelen niet begrepen hebben gevoeld, maar moet constateren dat de insprekers niet meer aanwezig zijn.

Van Bruggen	Dankt voor beantwoording van vele vragen uit 1e termijn die wat CDA betreft voldoende zijn beantwoord en deels terugkomen in raad van december. Voorzitter vindt dat CDA van onjuiste vooronderstelling uitgaat in motie, maar op p. 4 van rapport staat duidelijk dat er voor 1 januari 2016 overeenstemming moet zijn tussen NAM en minister van EZ, wat juridisch een tweezijdige wilsverklaring is. In de ogen van het CDA betekent dit dat de NAM voor de minister een handtekening moet zetten bij het kruisje: dat is de strekking van de CDA-motie geweest. Echter, omdat de lading van de CDA-motie na overleg van fracties over de PvdA-motie nu ook wel gedekt wordt door de aan die motie toegevoegde slotformule "en in de laatste fase het besluitvormingsproces", trekt het CDA zijn motie in.
Voorzitter	Legt uit dat de verhouding tussen de minister van EZ als vergunningverlener en de NAM als vergunninghouder ongelijkwaardig is. Het gaat om de vraag welke voorwaarden de minister wil verbinden aan de vergunning van de NAM. Dat vergt wel overleg, maar als de NAM zaken niet voor haar rekening wil nemen, kan de minister van EZ zijn standpunt met evt. steun van de Kamer kracht bijzetten, ofwel als hij ook vindt dat bepaalde kosten in redelijkheid niet voor rekening van de NAM kunnen komen, zou het kabinet die kosten voor zijn rekening moeten nemen. Zo hoort dat. Heeft daarom ook gesproken over de generositeit die politiek Den Haag aan de dag zou moeten leggen bij allerlei volstrekt redelijke vragen vanuit dit gebied. Strikt genomen is er dus van een tweezijdige wilsovereenstemming geen sprake en noemde hij dat daarom een verkeerde vooronderstelling. De NAM moet de positie innemen die zij heeft als vergunninghouder maar wel met de verantwoordelijkheid die daar bij hoort en daartoe moet de minister van EZ met de NAM onderhandelen.
Heres	Vindt het een goede zaak dat de fracties alle achter de PvdA-motie staan en daarmee eensgezind naar buiten treden. Gaat er dan ook van uit dat college de motie zoals die nu ter tafel ligt, volledig uit gaat voeren en ter kennis gaat brengen aan de genoemde partijen. Is er zicht op wanneer de herijking van veiligheidsrisico's zal zijn vastgesteld? Is benieuwd of er al een planning is gemaakt voor de inspectie van publieksgebouwen. Memoreert de nog onbeantwoorde vraag over de poster m.b.t. de projecten. Is geen jurist maar meent dat de Raad van State ook Bedum met name niet ontvankelijk heeft verklaard in haar bezwaar. Dankt ook voor de volledige beantwoording van de vele vragen die de PvdA had.
Berghuis	Dankt voor beantwoording vragen CU. Wil nog kwijt houding van Rijk en NAM t.o.v. gedupeerden te vinden getuigen van grote kruideniersmentaliteit. Heeft bedrag van € 5 mrd. niet voor niets genoemd en ziet dat in antwoord van vz. bevestigd. Vraagt inschatting van vz. of er nog voldoende rek zit in onderhandelingspositie van gedupeerden met het Rijk om voor betere financiële regeling in aanmerking te komen of dat hij dat als een verloren zaak beschouwt bij de rechter. Zou nog wel iets meer antwoord willen horen inzake de beeldbepalende panden in Bedum. De overheid is er om haar burgers en hun belangen te beschermen. Daar moeten de burgers op kunnen vertrouwen. Mede vanuit deze gedachte heeft CU vanavond met de andere fracties met een motie oproepen tot een grotere rol van de overheid in het treffen van maatregelen die belangen van burgers ernstig raken of treffen in de persoonlijke levenssfeer: een oproep tot regie van de overheid in dit dossier. Die was er niet want die lag bij de NAM. Daar is met de komst van de NCG gelukkig verandering in gekomen. De CU stemt nu toe, voor het eerst is er zicht op de aanpak van de gevolgen van de gaswinning. Die aanpak zal zeer ingrijpend zijn en mag niet worden onderschat. Het is nu van belang daar in goed overleg met de mensen zelf uitvoering aan te geven want het gaat immers om hun thuis. De CU vindt het van belang dat er een realistisch en vooral betrouwbaar beeld wordt geschetst van wat mensen mogen verwachten. De sterk verschillende contourenkaarten en de grote verschillen tussen de onderzoeken over hoeveel huizen er nu precies versterkt moeten worden, het is maar moeilijk te geloven, tegen de achtergrond van veel wantrouwen overigens die door de NAM zelf is veroorzaakt, zal dit de raad toch toegestemd worden. In plaats van 170.000 gaat het volgens de laatste cijfers nu om nog 4.000 tot 10.000. Voor de CU staat als een paal boven water dat alle huizen die versterking nodig hebben, versterkt moeten worden. Geen bovengrens en geen gegoochel meer met aantallen. Daar zijn de mensen niet mee geholpen. Er moet zo snel mogelijk op individueel

	<p>niveau duidelijk worden wat er moet gebeuren. Daarbij mag het niet zo zijn dat diegene die het hardst roepen er in financieel opzicht het beste mee wegkomen zoals vaak het geval is. Afrondend stelt de CU voor om datgene wat de insprekers en raadsfracties vanavond aanvullend hebben ingebracht te overwegen en middels een brief als addendum op de Zienswijze mee te sturen, zodat het kan worden betrokken bij de eindversie van het MJP. Vraagt de overige fracties dit voorstel ook te steunen.</p>
Hoekzema	<p>Door de nieuwe contouren zijn er naar wordt beweerd minder risico's in Bedum maar hoezo? Er staat immers weer een huis in de steigers en is ontruimd: het zoveelste huis. De VVD gaat ervan uit dat de NCG naar de burgers luistert. Ook heeft Bedum toch wel heel veel schadepanden, ondanks de nieuwe contouren. Als CU en PvdA het hebben over een slager die zijn eigen vlees keurt, hebben zij dat ook laten gebeuren. In principe kan dat niet maar misschien hebben zij dat ook niet zo bedoeld. VVD vindt dat de winning van gas nog zeker omlaag kan. Den Haag mag niet schermen het argument dat dit een miljardenstrop oplevert. Laatste punt: hoe veilig zijn de kinderen op de scholen in de tussenliggende periode van 3 tot 5 jaar? Ook inspreker dhr. Jager refereerde daaraan. De punten die mw. Heite inbracht onderschrijft de VVD grotendeels. Verdere aanpak en uitvoering is noodzakelijk. De burgemeester heeft mw. Eijgelaar en de fam. Stienstra goed begrepen en beantwoord.</p>
Voorzitter	<p>Moet het antwoord schuldig blijven op de PvdA-vraag wanneer de veiligheidsrisico's precies bekend zijn. De VR studeert op de consequenties van de nieuwe contourenkaart. Het college hecht zoals al gezegd geen absolute waarde aan de contourenkaart van het KNMI. Ziet dat, net als Alders, als een onderbouwing om van binnen naar buiten te gaan. Gaf echter in 1e termijn ook aan dat het college tegelijkertijd oog heeft voor wat nodig is in de schillen daaromheen. Daarvoor zijn inspecties nodig en indicaties van de schadegevallen. Daarmee komt het ook tot op het individuele woonniveau van mensen, waar inderdaad weer een voorbeeld aan toegevoegd is in de Grotestraat. Zegt richting de VVD wel dat schade niet hetzelfde is als preventieve versterking. Komt daarmee ook op het punt van de CU, die zegt dat je daar moet versterken waar dat nodig is - is het daar mee eens - en dan doen aantallen er niet toe. Roept in herinnering dat de NPR-commissie een jaar geleden op grond van allerlei veiligheidsrisico's, contourenkaarten en wat al niet heeft geconcludeerd dat het om 35.000 woningen gaat, waarvan er ongeveer 2.000 als urgent zouden moeten worden bestempeld. Die urgente zitten niet alleen in het epicentrum maar in het hele gebied. Zal zelf de laatste zijn om te zeggen dat hij verwacht dat het wel ongeveer op dat getal zal uitkomen, dit om nadrukkelijk niet mee te doen aan die discussie over getallen. Je moet versterken daar waar het nodig is, maar ook niet teveel. Want stel je voor dat het beeld van in totaal 170.000 wat het rapport Van Rossum schetste in opdracht van het provinciebestuur, zou kloppen: dat zou eigenlijk een onmogelijke opgave zijn. Heeft daar toen ook al kanttekeningen bij geplaatst. Nogmaals, wat moet dat moet, maar aan getallen gaat het college zich niet te buiten.</p>
Berghuis	<p>Heeft dat laatste ook niet gevraagd. Het gaat de CU erom dat de betrouwbaarheid voor de burgers in het geding is, zij krijgen het ene rapport na het andere onder ogen of te horen in de media. Zo'n getal van 170.000 dat dan plotseling terugvloeit naar 10.000. Kan zich levendig voorstellen dat men dan niet meer begrijpt waar het over gaat.</p>
Voorzitter	<p>Is dat met de CU eens. Kan dat gevoel niet wegnemen. Heeft het provinciebestuur daar eerder ook nadrukkelijk voor gewaarschuwd. Heeft toen het rapport van Van Rossum bekend werd direct gezegd dat je daarmee de bevolking geen dienst bewijst. Want zonder te willen afdingen op de berekeningswijze van Van Rossum, mist diens rapport fundering omdat het uitgaat van voorlopige contouren, voorlopige risico's. En als je bij elk risico wat je onderscheidt aan de veilige kant gaat zitten, kom je op een schier onmogelijke versterkingsopgave. Dat was zijn gevoel bij Van Rossum. Je kunt in het kader van de openheid elk rapport delen, maar dat heeft de keerzijde die de CU ook noemt. En eigenlijk zie je datzelfde nu weer terug bij die tussenresultaten van de NAM. Eerder was het min of meer de gewoonte dat alle gegevens die werden aangedragen in de richting van de vergunningverlener, de minister van EZ, onder de pet bleven, en als het gaswinningbesluit er was za-</p>

	ten er in die brei met stukken ook nog onderliggende rapporten. Ook door de publieke opinie heeft de NAM er nu voor gekozen om de nu bekende tussenresultaten niet alleen aan EZ te melden maar ook openbaar te maken. En nadrukkelijk staat er dat het tussenresultaten zijn en nadrukkelijk staat erin dat het voor toetsing en controle wordt aangeboden, en staat er ook in welke wetenschappers wereldwijd eraan hebben bijgedragen, ziet die nuances echter niet terug in de mediaberichten. Begrijpt de achterdocht jegens de NAM heel goed, maar vindt dat je tegelijkertijd ook in dat opzicht de formulering, opstelling en insteek van de NAM evenwichtig en genuanceerd moet verwoorden - en dat doet hij ook.
Hoekzema	Wil reageren op betoog van de voorzitter aangaande de contouren en de schade in Bedum. VVD bedoelde eigenlijk dat als je ziet dat er relatief goede woningen in Bedum zijn en de afgelopen 40 jaar ook bijgebouwd zijn in Bedum, en er toch veel schade in deze gemeente is, dat die contouren hem dan niet zoveel zeggen.
Voorzitter	Heeft net gereageerd dat VVD in haar stellingname schade en preventieve versterking over één kam scheert, vindt dat niet juist. Je kunt best veel huizen of straten met schade hebben, is het wel met de VVD eens dat je dat ook als input voor je beoordeling zou kunnen gebruiken: het is een indicatie waar zich die schade concentreert. Maar het herstel van schade aan een woning is wezenlijk anders dan preventieve versterking van een woning. Daar liggen naar de toekomst toe de veiligheidsrisico's en ook de ingrijpendheid. Preventieve versterking van een woning is in zijn algemeenheid van veel ingrijpender aard dan het herstellen van schade. Komt daarmee ook bij de beeldbepalende panden, het punt van de CU. Het lijkt soms wel of alles nu op het bordje van gemeenten wordt geschoven: gemeenten moeten van alles, snel even de beeldbepalende panden aanwijzen of beschermde dorpsgezichten of gemeentelijke monumenten. Zoals bekend plakt de gemeente Bedum met terughoudendheid etiketten, want over smaak valt niet te twisten en bekend zijn de verschillen van mening in het verleden over wat nu beeldbepalend is c.q. wat in de bestaande vorm het beschermen waard is. Maar nu moet er dus in heel korte tijd een lijstje worden opgesteld van wat nu het beschermen waard is terwijl nog niet eens bekend is - en daar zit ook dat al benoemde gevoel van onmacht - welke panden die eventueel beeldbepalend zijn, zouden moeten worden versterkt. Er zijn genoeg panden van 100 jaar oud die op een locatie staan waar geen sprake is van schade en waar wellicht ook geen aanleiding is voor preventief herstel. Dus welke gebouwen zou je dan nu al aan de voorkant moeten aanwijzen? Ziet zelf de opmerking van Alders zo dat als je meer zicht hebt op de versterkingsopgave en weet welke huizen aangepakt moeten worden, je dan ook bepaalt of je in sommige gevallen je moet neerleggen bij een herbouw die wezenlijk anders is dan wat er nu staat, maar dat je in andere gevallen daar iets soortgelijks wilt terugbouwen. Raakt daarmee aan een principiële discussie die ook onder architecten nooit tot een eenduidige oplossing leidt. Eén stroming zegt dat als iets niet behouden kan worden, je wel in dezelfde stijl en vorm weer moet terugbouwen. En een andere stroming in diezelfde architectenwereld verfoeit dat beeld en wil dan juist iets contrasterends neerzetten, om aan te geven dat de nieuwe tijd nieuwe inzichten en nieuwe woningen met zich meebrengt. Dus een makkelijk antwoord op die vraag is niet te geven; plaatst alleen een aantal kanttekeningen bij de oproep van de CU.
Berghuis	Die oproep is niet ingegeven om nu spoorlags te doen. Begrijpt ook wel dat dat in zo'n korte tijd niet kan, maar wil wel graag de vinger er bij leggen want dit is voor de CU wel wezenlijk en maakt voor de inwoners van de provincie ook wel uit waar ze wonen in die zin dat ze bewust in Groningen wonen en niet in bijv. Flevoland. Als alle typisch eigen Groningse gebouwen verdwijnen zou het allemaal niks uitmaken. Pleit dus toch voor behoud van dat karakteristieke. Het kan ook niet zo zijn dat in een straat als de Schultingastraat als die gedeeltelijk door een aardbeving wordt getroffen, zo'n contrasterend gebouw wordt geplaatst; daar krijgt men de CU niet in mee.
Voorzitter	Dat is waar maar waar een karakteristiek pand stond op de hoek van de Stationsweg met de Karel Doormanstraat staat nu een heel nieuw huis.
Berghuis	Elk voorbeeld gaat dan mank. Vraagt zich aangaande het gedrocht aan de overkant van het

	gemeentehuis ook af hoe de gemeente daar ooit toestemming voor heeft gegeven. Wil hiermee maar aangeven dat er over smaak niet valt te twisten, denkt echter wel dat het heel goed is dat de gemeente haar eigen verantwoordelijkheid ook neemt en het typisch eigene van Bedum probeert te beschermen. Zegt niet dat dat te allen tijde moet worden doorgevoerd maar als je dat op dit moment voorbij laat gaan, laat je een kans verloren gaan.
Voorzitter	College is het eens met het belang wat de CU aan dat thema hecht. Maar daar moet men de komende tijd als er meer zicht is op die versterkingsopgave, meer beeld van krijgen en grip op zien te krijgen. Geeft aan de voorkant mee wat daarin lastige beoordelingselementen zullen zijn, maar dat neemt de urgentie die de CU aangeeft, niet weg.
Hoekzema	Denkt ook niet dat je dat kunt tegenhouden. Als je ziet wat voor huizen er in het begin aan de Wilhelminalaan stonden en wat daar later allemaal bij gebouwd is, dan is daar het karakteristieke ook helemaal verloren gegaan. Daar ontkom je niet aan.
Voorzitter	Ziet in discussie die zich nu lijkt te ontpinnen precies een bevestiging van wat hij zei. Geeft dhr. Berghuis na dat men, als er aanleiding toe is om preventieve versterking aan te brengen op panden die het huidige beeld van Bedum bepalen - maar dat moet dan eerst nog vastgesteld worden - en de kosten van die preventieve versterking dan buitensporig zijn in verhouding met nieuwbouw - waar Alders volgens hem ook een opmerking over heeft gemaakt - dan zijn er 2 smaken. Ofwel je zegt dat het vanwege dat beeldbepalende karakter herbouwd moet worden met de daaraan verbonden eisen en risico's, of je ziet van herbouwen af. Verwacht, afgaand op wat er nu over gezegd is, daar nog de nodige discussie over. Houdt het dus maar even bij de vaststelling dat men het over het belang daarvan eens is. Als hij goed beluisterde dat dhr. Hoekzema hem in de schoenen schoof dat hij die positie of rol van de NAM heeft laten gebeuren, dicht dhr. Hoekzema hem teveel invloed toe.
Hoekzema	Heeft ook heel duidelijk gezegd dat de NCG daar een rol in moet spelen.
Voorzitter	Is dit met dhr. Hoekzema eens. De rol van de NCG is ook zeker niet makkelijk te noemen, want de NCG heeft meerdere heren te dienen. Hij moet o.a. verbindende overheidsspeler zijn tussen de minister van EZ en eigenlijk ook de andere ministers die zich er nu wel heel makkelijk van af maken, zoals de minister van Onderwijs of de minister van Huisvesting. Zij hadden moeten zeggen dat zij die problemen zien en ervoor moeten gaan staan. Dan heb je ook nog het provinciebestuur en die 12 gemeenten en is Alders als coördinator eigenlijk de spin in het web. Hij moet zorgen dat er voor wat de regio hier op de plank legt aan noodzakelijke maatregelen, ook voldoende geld beschikbaar wordt gesteld uiterlijk half december. Daarvoor is hier een oproep gedaan, bij motie, en daarover heeft hij namens het college ook het nodige gezegd. Vervolgens moet inderdaad blijken of de politici in Den Haag zich nog herinneren wat ze eerder hebben gezegd en beloofd. Het is goed dat Den Haag wordt herinnerd aan wat ze hebben gezegd en de belofte dan ook verzilverd.
Van Dijk	De Leefbaarheidsvisie is met stoom en kokend water door het college opgesteld om de NCG te dienen bij het opstellen van zijn visie en is leidend, het idee om dat ook in een poster te vervatten is op zich aardig maar de poster is meer een grafische weergave van wat er in de visie staat en niet alle woorden op de poster zijn wellicht even gelukkig gekozen. Verschuilt zich daar niet achter, neemt opmerking van PvdA wel ter harte of de poster de lading van de visie dekt maar dit verhaal komt ook nog weer terug en de Leefbaarheidsvisie is dus eigenlijk het stuk waar het om gaat. Gaat nu in op de veiligheid van de schoolgebouwen in relatie tot de contourenkaart. Zoals gezegd komt college binnenkort met voorstel naar raad inzake de transitie van de scholen en de versterkingsopgave en de vernieuwing van de scholen. Liet dat daarom nu even buiten beschouwing. Herhaalt wat hij eerder op ouderavonden heeft gezegd over de veiligheid van de scholen. De risico-elementen zijn weggenomen en in de rapporten die erover geschreven zijn staat dan ook dat de scholen veilig zijn voor gebruik ivm. onderwijs aan kinderen. Je kunt verschillend oordelen over de contouren, proeft daar ook wel scepsis over, maar de contouren die er nu liggen onderstrepen eigenlijk wat het college ook steeds heeft gezegd tav. de veiligheid. De contouren geven niet een verslechtering maar verbetering aan ten aanzien van de situatie in Bedum. Dat

	maakt ook dat de termijn die het college zich daarvoor gesteld heeft, ook geldt. Er is dus geen aanleiding om te veronderstellen dat wat eerder is gezegd over de veiligheid van de scholen, nu ineens anders is.
Voorzitter	Memoreert daarop aanvullend zijn opmerking in 1e termijn dat de contourenkaart van de KNMI een indicatie lijkt van een beperking van de risico's in Bedum. Dat lijkt mooi, maar moet nog wel blijken. Veeleer is er dan sprake van een risico dat de NAM bij het trekken van de portemonnee zal zeggen dat die contouren zijn veranderd en gunstiger zijn geworden, waarmee het sommetje er weer anders uitziet. Als het die kant op gaat is men een eind van huis; bedoelde dat in eerste termijn ook met de opmerking dat je tijdens de wedstrijd niet de spelregels moet veranderen.
Hoekzema	Merkt op dat de NAM in het rapport ook zegt dat de constatering van de KNMI heel anders is dan die van de NAM zelf, want de NAM zegt dat de bevingen zwaarder zijn dan wat de KNMI naar voren brengt, dat de bewegingen e.d. sneller zijn.
Voorzitter	Vindt dat dhr. Hoekzema nu ook bezig is met cherry picking. KNMI en NAM baseren hun kaarten/tussenstanden niet op identieke gegevens. Beide kaarten zijn een tussenstand op weg naar een waardeoordeel van het SodM. Ziet die kaarten voorlopig met alle gemaakte kanttekeningen als een verbetering van het veiligheidsgevoel. KNMI en NAM hebben wat verschillende informatie gebruikt, de een stopt er wat meer historie in, de ander wat meer toekomstverwachting. Naast de grondversnelling die dhr. Hoekzema noemt is ook de grondsoort een belangrijke factor die zeer sterke lokale verschillen kan veroorzaken. Zo zijn er nog wel wat factoren. Geeft VVD direct na dat hij de verschillen niet allemaal kan verklaren. Dit college en die van andere gemeenten moeten het doen met dezelfde diarree aan stukken die over hen uitgestort wordt. Heeft daarom ook in 1e termijn gezegd dit een bedrukkend dossier te vinden, omdat hij zich net als deze raad die zorgen naar inwoners of ouders van scholen etc. toe, heel goed voor kan stellen. Maar het college moet het doen met de gegevens die worden aangereikt en met allerlei verschillende rapporten en kanttekeningen van deskundigen of zogenaamde deskundigen daarbij, zie je door het bos tussen de bomen door steeds minder. Constateert dat er nu een afronding mogelijk is. College zal aan de aangegeven instanties de kanttekeningen overbrengen die in de motie staan.
Heres	Merkt op dat dhr. Berghuis de andere fracties nog iets heeft gevraagd inzake een toevoeging, een addendum. De PvdA wil de CU toezeggen dat zij dat zal steunen.
Berghuis	Heeft in 2e termijn de suggestie gedaan om te zorgen dat wat er vanavond allemaal is benoemd door fracties en insprekers niet alleen binnen deze vergadering blijft maar nog eens wordt gewogen door het college en als een soort addendum wordt gevoegd bij de zienswijze van Bedum, Ten Boer en Winsum, om zo meegewogen te kunnen worden bij de besluitvorming. Roept college daartoe op.
Voorzitter	Begrijpt dat CU bepleit om een inleidende alinea zoals die de vorige keer was gemaakt en toen uitmondde in de bijgevoegde motie, nu ook te maken bij de zienswijze van BTW. Zegt dat toe, maar het nu besprokene wordt dan wel in verkorte vorm vervat omdat de raad van Bedum anders ook zou bijdragen aan de diarree van stukken.
Berghuis	Is het daarmee eens.

3. Zienswijze gemeenten Bedum, Winsum en Ten Boer (BWT) op Meerjarenprogramma (MJP) Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen (AKG) 2016 – 2020” van de NCG (ter vaststelling - rv nr 056)

Voorzitter	Stelt vast dat raad het MJP voldoende heeft besproken, dat dit heeft geleid tot een motie met een oproep en een kanttekening die het college zal overbrengen met een inleidende alinea aan de NCG en een aantal anderen die zijn genoemd. Noteert dat raad zich inzake het MJP goed kan vinden in wat daarin staat alsmede in het commentaar wat het college daarbij heeft geleverd.
------------	--

4. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de **voorzitter** de vergadering om 21.52 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 10 december 2015,

De griffier,

De voorzitter,

Pf	Agendapunt	Toezeggingen 19 november 2015
Bakker	2. Bespreking concept MJP van NCG Alders	College zal wat fracties en insprekers vanavond hebben meegegeven inzake het MJP beknopt als begeleidende brief bij de zienswijze van BTW aan NCG dhr. Alders opsturen.